

ДОСВІД ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ ТА ДАНІЇ

Вступ. Культури України та Данії можна порівняти з різних поглядів, включаючи народні звичаї, міфологію, мову та мистецтво. Перед початком порівняльного аналізу треба підкреслити, що культури цих країн є унікальними та складними системами, які можуть являти чимало спільних та відмінних рис.

Метою дослідження є вивчити різницю культур України та Данії, дослідити різні культурологічні аспекти, притаманні обом країнам, з можливістю налагодження кращих зв'язків з представниками європейських країн в сфері науки та культури.

Виклад основного матеріалу. З історичного погляду, Україна та Данія мають різні історичні шляхи, саме тому їхні культури відрізняються. Україна завжди була частиною різних культур та держав, що відгукнулося на утворення її культури. З іншої сторони, Данія була незалежною державою здавна, тому має більш стійку та однорідну культуру.

Мова – це також важливий аспект культури. Данська мова належить до германської гілки та індоєвропейської, в яку крім данської входить шведська, норвезька, ісландська та фарерська мови, тим часом Україна має унікальну мову, яка належить до слов'янської групи мов. Обидві мови мають відмінності, що відображається в їхньому лексиконі, фонетиці та граматиці. Загальновідомо, що данська мова є однією з найскладніших мов світу. Ця мова настільки нелегка, що її важко розуміти навіть носіям споріднених скандинавських мов.

Народні звичаї та традиції є ще одним важливим аспектом культури, який можна порівняти. Українські традиції та народні звичаї ґрунтуються

на православній релігії та народних обрядах, таких як Великдень або Різдво. У данській культурі також існує чимало народних традицій та звичаїв, таких як День Святого Йона та День Грюндвігу. Розглянемо одне із особливих свят Данії. День Святого Йона святкують в ніч з 23 по 24 червня, по всій країні влаштовуються грандіозні народні гуляння з піснями та танцями навколо вогнищ, переважно на морському березі. Коли сідає сонце, всі співають та розпалюють багаття, намагаючись цим підтримати сонце. Є думка, що це данське свято дуже схоже на українське свято Івана Купала.

Міфологія України та Данії - це дуже цікава тема для порівняння. Обидві країни мають старовинну та багату культурну спадщину, що містить в собі легенди, міфи казки та інші форми народної творчості. Однак, міфології цих країн відрізняються за своєю символікою та суттю.

Міфологія України сконцентрована на образах героїв та богів, що наявні в казках та легендах. Вона має багато спільних ознак зі східнослов'янською міфологією, а також, що цікаво, охоплює елементи магії. Скажімо, богиня Земля-Мати в українській міфології є поетичним символом українського фольклору. Вона є дополітеїстичним образом-тотемом протоукраїнців, які поклонялися родючій ниві та всій землі.

Так само данська міфологія містить в собі образи богів та героїв, але акцентуються більше ритуали. Багато давніх данських міфів пов'язані зі скандинавською міфологією, в якій божество Один посідає важливе місце. Божество Один – це бог смерті, мудрості, зцілення, чаклунства, королівської влади та перемоги. У старих данських легендах також зустрічаються образи злодіїв, які мають символічні значення.

Мистецтво України та Данії можна порівняти за різними аспектами, наприклад, історія розвитку, традиції, художні техніки тощо. Данське мистецтво має багату історію, яка сягає часів вікінгів та має сильний вплив скандинавських традицій. В той час як українське мистецтво завжди було орієнтовано на народні традиції, думки та надії простих людей.

Сучасне мистецтво України представлене різними напрямками, серед яких живопис, інсталяції, фотомистецтво, а також сучасний театр та література. Одним з найпопулярніших напрямів в сучасному українському мистецтві є український постмодернізм, який виник на початку 1990-х років. Цей напрямок відрізняється від традиційного мистецтва своїм експерименталізмом та естетичною свободою. У межах постмодернізму в Україні створюються інсталяції, які поєднують в собі різні форми мистецтва, що розповідають про культуру та життя українського суспільства. Художники, такі як Олексій Салманов, Сергій Жадан, Павло Маков та інші, які працюють у цьому напрямку, користуються різноманітними матеріалами та техніками, для того щоб створити свої унікальні роботи. Отже, український постмодернізм зображує культурне різноманіття сучасного світу.

Сучасне мистецтво Данії є досить багатограним. Данське сучасне мистецтво складається з різноманітних художніх напрямів, таких як графіка, живопис, інсталяції та перформанси. Один з найвідоміших напрямків сучасного мистецтва Данії - концептуальне мистецтво. Такий тип мистецтва виділяє значення ідеї, концепції та інформування, яке художник передає глядачеві. Це може бути відеоарт, фотографії, інсталяції та багато інших форм мистецтва. Також в Данії поширені мистецькі проєкти. Митці часто використовують великі площі та різні матеріали, щоб створити тимчасові мистецькі об'єкти, які безсумнівно привернуть увагу та стануть предметом обговорення. Поміж художників, які працюють в цьому напрямку, можна відзначити Jens Haaning, Danh Vo, Olafur Eliasson та ще багато інших талановитих митців.

Висновки. Проведений порівняльний аналіз підтверджує, що культура України та Данії - це дві різні системи зі своїми власними традиціями, спадщиною, особливостями та неповторністю, які впливають на розвиток різних аспектів життя європейців. Обидві країни вносять свій вклад у світове мистецтво та культуру.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кьяер У. Об'єднання громад Данії – поєднання жорстких та м'яких критеріїв. <https://decentralization.gov.ua/>.
URL: <https://decentralization.gov.ua/news/13849> (дата звернення: 18.02.2023).
2. Стегній О. Методологічні складності крос-культурних досліджень. *Український соціум*. 2013. № 2(45). URL: https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2013/04/99-111__no-2__vol-45__2013__UKR.pdf (дата звернення: 27.02.2023).
3. Ткачук А. Скандинавський шлях. Досвід реформ адміністративно-територіального устрою і місцевого самоврядування в Данії та Швеції. Київ : Логос, 2015. 124 с. URL: <http://sklinternational.org.ua/wp-content/uploads/2016/09/Scandinavian20way20-20BOOK.pdf> (дата звернення: 20.02.2023).